

Sisäministeriön toimenpidepyyntö selvityksen toteuttamiseksi hyvinvointialueilla pelastustoimen palveluiden ja talouden tilasta
813/09.01.01/2026

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta 29.04.2026

Lisätiedot Pelastusjohtaja Markus Viitaniemi
puh. 013 330 9161

Päätösehdotus Pelastusjohtaja Viitaniemi Markus:

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta merkitsee tiedokseen selvityksen pelastustoimen palveluiden ja talouden tilasta sekä antaa sisäministeriölle ja lupa- ja valvontavirastolle laaditun selvityksen toimenpidepyyntöön.

Lautakunta valtuuttaa pelastusjohtajan tarvittaessa täydentämään selvitystä sisäministeriöstä saatujen ohjeiden mukaisesti.

Päätös

Selostus Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 13 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen on seurattava järjestämisvastuullaan olevan pelastustoimen palvelujen saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta, kustannuksia ja tuottavuutta. Hyvinvointialueen on verrattava tätä tietoa vastaavaan muihin hyvinvointialueita koskevaan tietoon. Järjestämislain 13 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueen on laadittava vuosittain selvitys pelastustoimen palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta alueellaan.

Sisäministeriö pyytää pelastustoimen palvelujen järjestämisestä vastaavia hyvinvointialueita ja Helsingin kaupunkia laatimaan pelastustoimen palveluiden toteutumista ja talouden tilaa koskevan selvityksen vuoden 2026 hyvinvointialueneuvotteluita, Lupa- ja valvontaviraston hyvinvointialuekohtaisia ja valtakunnallista asiantuntija-arviota sekä sisäministeriön vuosittaista selvitystä varten.

Selvitys laaditaan hyvinvointialueen selvitys pelastustoimen palveluiden ja talouden tilasta -pohjalle. Selvitys sisältää pelastustoimen ja väestönsuojeluun varautumisen tilaa koskevia turvaluokiteltuja tietoja (TL IV JulkL 24 § 1 mom. 8 kohta). Lupa- ja valvontavirasto antaa syksyllä tehdyn selvityksen perusteella julkisen asiantuntija-arvion pelastustoimen palveluiden ja talouden tilasta.

Ohjauksessa tarvittavien tietojen kannalta on tärkeää, että vastauksissa tarkastellaan palveluiden ja talouden tilan lisäksi myös tilanteita, joiden

perusteella palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa tai palvelutuotannon ohjauksessa on mahdollisesti ongelmia aiheuttavia puutteita.

Talous-, henkilöstö- ja toimintatiedot perustuvat vuoden 2025 tilinpäätökseen. Selvitys on toteutettu pelastustoimen palveluluokkien mukaisesti (pelastustoiminta, onnettomuuksien ehkäisy, vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valvonta, öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunta, varautuminen ja väestönsuojelu). Vastaus sisältää myös pelastustoimen omavalvonta-ohjelman mukaisen tiiviin selvityksen pelastustoimen palvelutason toteutumisen arvioinnista vuodelta 2025.

Hyvinvointialueen alustavaa esitystä investointisuunnitelman pelastustoimea koskevaksi ei edellytetä toimitettavan erikseen. Selvityksessä pyydetään kuvaamaan vuoden 2028 investointeihin tai investointeja vastaaviin sopimuksiin tehdyt muutokset, joista ei ole ollut kirjauksia aiemmin ministeriöihin toimitetuissa investointisuunnitelmissa.

Investointien kuvaaminen selvitykseen on varsin haasteellista, koska tietopyynnön määräaikaan mennessä ei ole vielä päätetty edes pelastustoimen vuoden 2027 lainanottovaltuuteen sisältyvistä pelastustoimen ja varautumisen investoinneista. Sisäministeriölle toimitetaan vuosien 2027-2030 investointisuunnitelma syksyllä aluevaltuuston käsiteltävä asian.

Selvitys tulee toimittaa sisäministeriön kirjaamoon ([kirjaamo.sm\(at\)gov.fi](mailto:kirjaamo.sm(at)gov.fi)) asiaturunnisteella VN/3510/2026 sekä lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon viimeistään 30.4.2026.